

Vastaus kirjalliseen kysymykseen KKV 345/2025 vp

Vastaus kirjalliseen kysymykseen Viron pelipolitiikasta ja sen vaikutuksista Suomen pelimarkkinoihin

Eduskunnan puhemiehelle

Eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ssä mainitussa tarkoituksessa Te, Arvoisa puhemies, olette toimittanut asianomaisen ministerin vastattavaksi kansanedustaja Mats Löfströmin /r näin kuuluvan kirjallisen kysymyksen KKV 345/2025 vp:

Mihin toimenpiteisiin hallitus ryhtyy niin kansallisesti kuin Viron ja EU:n kanssa käytävissä keskusteluissa estääkseen sen, että virolaiset peliyhtiöt, joilla ei ole suomalaista lisenssiä, kohdistavat toimintansa suomalaisiin pelaajiin, vaikka ne eivät maksa veroja Suomeen eivätkä seuraa vastuullisia pelisääntöjä?

Vastauksena kysymykseen esitän seuraavaa:

Pääministeri Petteri Orpon hallituksen ohjelman mukaan Suomen rahapelijärjestelmää uudistetaan avaten sitä lisenssimallilla kilpailulle viimeistään 1.1.2026. Hallitusohjelman mukaan uudistuksen tavoitteena on ehkäistä ja vähentää pelaamisesta aiheutuvia terveydellisiä, taloudellisia ja sosiaalisia haittoja sekä parantaa rahapelijärjestelmän kanavointiastetta. Hallitus antoi eduskunnalle esityksen uutta rahapelijärjestelmää koskevaksi lainsäädännöksi (HE 16/2025 vp) 20.3.2025. Lakien on tarkoitus tulla pääosin voimaan 1.1.2027, jolloin toimiluvan saaneet voisivat käynnistää uuden rahapelilain mukaisen rahapelitoiminnan. Toimilupia voisi hallituksen esityksen mukaan hakea 1.1.2026 alkaen.

Hallitusohjelman tavoitteiden saavuttamiseksi hallituksen esityksen valmistelussa arvioitiin erilaisia toimilupajärjestelmän ulkopuolista tarjontaa ja markkinointia rajoittavia keinoja. Uudessa rahapelilaissa ehdotetaan säädettäväksi, että rahapelien toimeenpano ilman toimilupaa olisi kielletty samoin kuin tällaisten rahapelien valtakuntaan kohdistuva markkinointi. Valvontaviranomainen voisi antaa kiellon rikkomisesta kieltopäätöksen, jonka tehosteeksi voitaisiin asettaa uhkasakko. Kieltoa rikkoneelle voitaisiin myös määrätä hallinnollinen seuraamusmaksu. Rahapeli-toiminnan valvonnan tehostamiseksi ja lainvastaisen toiminnan ennaltaehkäisemiseksi laissa säädettäisiin myös kieltopäätösten ja seuraamusmaksujen julkistamisesta. Rahapelien toimeenpano ilman toimilupaa ja tällaisten rahapelien valtakuntaan kohdistuva markkinointi olisi myös rikoslaissa (39/1889) rangaistavaksi säädetty teko.

Valvontaviranomaiselle ehdotetaan säädettäväksi lisäksi oikeus määrätä poistettavaksi rahapelien toimeenpanoa ja markkinointia koskevaa lainvastaista verkkosisältöä tai poistamaan tällaista

sisältöä sisältävän verkkotunnuksen verkkotunnusrekisteristä. Uuden rahapelilain mukaan myös peliohjelmistojen toimittaminen olisi luvanvaraista. Yksinoikeustoimiluvan- ja rahapelitoimiluvan haltijan tulisi hyödyntää rahapeleissään yksinomaan peliohjelmistotoimiluvan haltijoiden toimittamia ohjelmistoja. Peliohjelmistotoimiluvan haltija ei puolestaan saisi toimittaa ohjelmistoja sellaiselle rahapelien toimeenpanijalle, joka toimeenpanisi tai markkinoisi rahapelejä ilman toimilupaa. Rahapelikysynnän ohjaamiseksi rahapelilain mukaisten toimiluvanhaltijoiden rahapeleihin esityksessä ehdotetaan lisäksi, että ilman toimilupaa Suomessa pelattavaksi tarjotuista rahapeleistä saadut voitot olisivat saajalleen veronalaista tuloa.

Toimilupajärjestelmän ulkopuolisen tarjonnan torjumiseksi hallituksen esityksen valmistelussa arvioitiin lisäksi voimassa olevaan arpajaislakiin (1047/2001) sisältyviä maksuliikenne -estoja sekä verkkoliikenne-estoja (esimerkiksi IP- tai DNS-estot) ja niin sanottuja varoitussivuja. Valmistelussa kuitenkin katsottiin, että tällaiset tekniset estokeinot eivät ole laajojen selvitystarpeiden vuoksi ainakaan rahapelijärjestelmän alkuvaiheessa toteutettavissa. Yksi keskeisistä oikeudellisista ja teknisistä selvitystarpeista liittyy teknisten estokeinojen mahdolliseen ristiriitaan Ahvenanmaan itsehallintolain kanssa. Hallituksen esityksessä todetaan, että rahapelilain voimaantulon jälkeen voitaisiin arvioida tarvetta säätää maksuliikenne-estoista ja verkkoliikenne-estoista ottaen huomioon muun muassa tekniset toteuttamismahdollisuudet ja kustannusvaikutukset esimerkiksi pankeille ja internetoperaattoreille.

Rahapelialaa koskevaa lainsäädäntöä ei ole Euroopan unionissa yhdenmukaistettu. EU-jäsenvaltiot voivat järjestää rahapelitoiminnan haluamallaan tavalla, kunhan ne noudattavat Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen mukaisia EU:n sisämarkkinoiden perusvapauksia ja muuta EU-oikeutta EU-tuomioistuimen oikeuskäytännössään tulkitsemalla tavalla. Rahapelialan asioiden käsittelyä varten ei myöskään ole olemassa Euroopan unionin puitteissa neuvoston työryhmää tai muuta valmisteluelintä. Komission vuonna 2012 perustaman jäsenvaltioiden edustajista muodostuneen asiantuntijatyöryhmän (Expert Group on Gambling Services) toiminta päättyi vuonna 2018. Sisäministeriö tekee säännönmukaista yhteistyötä muiden Pohjoismaiden rahapeliasioista vastaavien ministeriöiden kanssa vaihtaakseen tietoa muun muassa rahapelipolitiikasta ja lainsäädännön valmistelusta. Myös muu kansainvälinen yhteistyö on tärkeää useiden valtioiden kohdatessa samankaltaisia haasteita esimerkiksi järjestelmän ulkopuolisen tarjonnan torjunnan ja muun rahapelitoiminnan sääntelyn osalta.

Hallitusohjelman mukaisessa rahapelijärjestelmän uudistamisessa on kyse rahapelijärjestelmän ja -lainsäädännön laajasta kokonaisuudistuksesta, minkä vuoksi hallituksen esityksessä todetun mukaisesti on tärkeä seurata ja arvioida esityksessä ehdotettujen toimenpiteiden vaikutusta hallitusohjelmassa uudistukselle asetettuihin tavoitteisiin ehkäistä ja vähentää rahapelaamisesta aiheutuvia haittoja sekä parantaa kanavointiastetta.

Helsingissä 12.11.2025

Sisäministeri Mari Rantanen

VN/32192/2025-SM-2

Seuraavat henkilöt ovat allekirjoittaneet tämän asiakirjan sähköisesti /

Följande personer har undertecknat denna handling elektroniskt /

This document has been signed electronically by the following persons: